

Nro 21.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 9-dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Koburg hertzegnek, *Fouroni* fő kvártélyából *Aug.* 28-dikán küldött jelentései ezeket foglalják magokban. Három Frantzia colonné, melly mind öszve 6 vagy 7 ezer emberből állott, indúlt ki *Aug.* 23-dik napján a' B. *Kray* Generál corpusának *Mastricht* előtt álló külső őrállói ellen, mellyek közül a' középső hátrább is nyomta a' *Herderen* és *Rymp*s közt állott vigyázókat. Ezeknek két ágyú, és két haubitza küldettétvén segítségekre, ismét meg fordúltak, rajtok hajtottak a' Frantziákon, és nem keveset le aprítván közülök, vissza üzték őket. — *Latour* Feld-

marsal azt írta *Koburg* hertzegnek, hogy *Stree* mellett nagyon szaporodnak a' *Frantziák*, és hogy *Hay* tól nem messze két hidat tsináltak a' *Maas* vizére.

Aug. 24 ik napján, hajnalban, mintegy 400 lovas *Frantzia* ment *Tongerstól* a' *Maas* felé, de közelíteni se mérelzlettek külső őrálló seregeinkhez. Ugyan akkor három vagy negy száz ment *Worikból* a' völgyre le, 's meg támadták ottan tanyázott *Szerviai* szabad seregünknek két compániáját, mellyek szembe szálván velek, visszaverték őket, három embert meg ölvén közülök. Önnön magokon semmi egyéb szerentsétlenség nem történt, hanem hogy három emberek meg sebesitetett.

B. Wernek *F. M. Lájtinánt*, azt a' jelentést tette *Koburg* hertzegnél *August.* 21 dik napján, hogy *Baelen* és *Postel* közt izemlátomást nevedett a' *Frantziáknak* száma, 's azóltától fogva szüntelen való mozgás tapasztaltatik köztök, de hogy lehetetlen ki tanulni mi légyen fel tett izélylyök, kétség kívül vagy *Bréda*, vagy *Herzogenbusch* ellen fognak indulni, vagy pedig a' *Maas* hoz közelebb akarnak nyomulni. Azért is gyakorta erős lovas osztályokat küldött ki a' nevezett *Austriai* Generál *Peer* felé, az ellenség mozgulásainak, és fel tételének meg kémléltetésére.

Az *Aachenbe* küldetett három *Cs. K.* battalional, *Gr. Nauendorf* Generál Májorhoz menni parantsoltatott *Kovachevich* Generál, a' kik is onnan a' *Treviri* *V.* Fejedelemségbe fognak marsirozni, rész szerént azért, hogy a' *Witlichnél* táborozó lovas Generál *Blankensteinhoz* közelebb lehessenek, rész szerént pedig, és talám kiváltképen azért, hogy a' *Blankenstein* és *Latour* Generálok közt lévő lineát alkalmasabban védelmezhessék. Hozzájok küldetett a' *Fouroni* táborból a' *Nassau* nevet viselő vasas regiment is.

B. Wernek Feldmarsal *Lájtinánt* olly jó kézülettel vagyon a' kórmánya alatt lévő corpus-

sal, hogy akár *Mastricht*, akár *Rüremond* felé fordúllyon az ellenség, minden szempillantásban ki indulhat, 's akadályoztathattya a' Frantziák-
nak gonosz fel tételeket.

Hadi Környülállások.

Aug. 24 ik napján nagy ágyú ropogással és harang zúgással elegyes öröm vólt *Lüttichben*, mellynek hangja a' *Maas* vizén innen fekvő Cs. K. táborba is által hatott. Úgy mondják, hogy egy régen várt nemzeti biztosnak oda lett érkezése okozta légyen azon rendkívül való vigságot, kinek oda való jövetelétől függ a' hadakozásnak további folytatása, a' minthogy, mingyárt következett nap egynéhány osztály Frantzia drago-nyosok és huzárok által akartak az *Ourte* vizén menni, hanem vissza verették az Austria-cusok által.

Kayserseschbe sok seregek érkeztek immár *Blankenstein* lovas Generál corpusának öregbitésére. Ezeken kívül 2000 volontérok ajánlották magokat a' *Treviri* V. Fejedelemségben hadi szolgálatra, kiknek száma naponként mind jobban jobban öregbedik. Bizonyosnak lenni mondatik, hogy a' Frantziák *Koblenczet* el mellőzván égyenesen *Bonnra*, a' *Kolóniai* V. Fejedelemnek lakó városára akarnak ütni, 's onnan hátul kerülni a' *Blankenstein* Generál corpusának, és hogy már tsak hat órányira vagynak attól. Hanem nem egy könnyen férkezhetnek ahoz, mivel *Nauen-dorf* Cs. K. Generál minden szoros útakat, a' mellyeken t. i. által bújhatnának, el foglalt előtök. Ennekfelette számos parasztság dolgozik a' sántzokon és redutákon, mellyek 14 nap alatt tökéletesen el fognak készítettetni.

Német Birodalom.

Manheimből írják *Aug. 28* dik napján, hogy a' Prussziai seregek egész *Trier* vidékéig fedezik a' *Mosel* partyát; hogy *Benyóvszki* Cs. K. Feld

M. Lájtinánt 15 ezer emberrel táborozik *Grünstadt*nál; hogy a' Frantziák *Türkheimban* vagnak; hogy az ott lévő tetőket egész *Neustadtig*, a' hol t. i. *Michaud* Generálnak fő kvártélyá van, el foglalták; hogy 40 lakost fogtak el *Türkheimban*, de miért, miért nem, ő magok tudják; és hogy a' Rhénus vize mentében, még most is, *Schifferstadt* és *Mutterstadt* mellett tanyáznak külső vigyázó seregeik.

Koblenczből azt a' hirt vettük, hogy az oda való elsőb rangú és méltóságú emberek azt a' kedves biztatást vették *Blankenstein* lovas Generáltól, hogy bizvást meg maradhatnak honnyaikban, nem szükség a' Frantziáktól való félelem miatt onnan ki költözni, mivel úgy helyhezette a' kormánya alatt lévő Cs. K. seregeket, hogy nem könnyen fog azokon az ellenség által bújni. Azonban minden esetre újabb erősségekkel szaporítatik *Ehrenbreitsteinnak* erős, és csak nem győzhetetlen vára, mellyet a' múlt században is, u. m. 1688 dik esztendőben, a' midőn az egész *Treviri* Vál. Fejedelemséget el foglalták a' Frantziák, kezekre nem kerithettek. — *Neuwidben* erőssen verbúálnak az Anglusok, holott sok emigrált Frantziák vesznek szolgálatot. Ezek az újonnan fel állítatandó Anglus seregek, Frantzia királyi truppoknak fognak neveztetni.

Maximilián Austriai fő hertzeg, mostani *Kölniai* Választó Fejedelem és Érsek, az ez előtt néhány esztendővel általa fel állítatott *Bonni* fő iskolát el rontotta, az abban lévő tanítókat egy fertály esztendei fizetéssel el botsátotta, az annak fel állítatására adattatott pénzt pedig a' hadi kasszába adta. E' mellett minden tartományaiban, minden hóld földre, akár egyházi, akár világi embereké legyenek azok, 15 Stüvert vetett.

Lengyel Ország.

Subow Orosz Generál vezérli a' *Repnin* hertzeg corpusának egy részét, melly 20 ezer ember-

ből áll. E' vette meg *Wilnát*, a' Lythvániai nagy hertzogségnek fő városát, múlt hólnapban, a' hól keményen viselték magokat a' meg bosszonkodott orosz katonák, *Aprilisnek* 17 dik napján *Warsóviában* meg ölettetett társaik halálának meg bosszulására. Nemtsak, hogy egy Lengyel katonának sem adtak pardont, hanem a' mi több, a' városnak lakosait is, minden nemnek és kornak külömsége nélkül le vágták, 's vérrel borították bé a' városnak úttzáit. — *Wilnától* egyenesen *Grodno* felé vették úttyokat, 's kétség kívül ottan is szomorú nyomait fogják kegyetlenségeknek hagyni meg búsult katonái. — Eggy más 10 ezer emberből álló Orosz corpus sebes lépésekkel megy *Warsóvia* felé, mellynek tsak tsupa hire is borzadást indított a' Lengyel dámákban, és puha férfiakban.

Krakóviában, az onnan jött magános levelek szerént, tökéletes tsendesség uralkodik, a' lakosoknak nagyobb része szerentsésnek tartya magát, hogy a' Prussziai birodalom alá estenek. — Az ott lévő Prusszusok igen tsendesesen, emberségesen, és barátságossan viselik magokat, senki- nek sem személljét, sem örökségét meg nem sér- tik, meg elégefznek a' közönséges adónak bé sze- désével. — *Kosciuskó* Generál 100 ezer aranyat érő ezüstöt, és más drágaságot vitt el a' *Kra- kóviai* templomokból onnan lett utólsó ki mene- telekor.

Aug. 11-dik napján meg halván a' Lengyel királynak testvér öttse *Ponjatowski* hertzeg, a' *Gnésnai* Érsek, 's Ország Primássa, eggy *pro memoriát* küldött a' külső dolgokra ügyelő *Com- missió* az ott lévő *Nunciusnak*, az az, apostoli követnek, mellyben arra kérte ötet, hogy vigye végbe a' Sz. Pápánál lévő közbenjárása által, hogy addig is, mig bóldogabb időre fordúlnának Lengyel Orzágnak dolgai, hagyattasson a' *Gnés- nai* Érsekség üressen, 's fordítasson annak jöve- delme a' hazának szükségeire.

A' 19-dik *Kurirnak* folytatásában, a' 288-ik lapon emlékezünk vala arról, hogy a' Prussziai király *Aug.* 22-ik napján fel kérte *Warsóviát* annak fő kormányozójától *Orlowskitól*, *Gr. Schve- rin* Generál Lajtnántja által. Következendő értelmű levelet adott e' bé a' nevezett város comandánsának: „Az ostromlásnak azon környülállásai, mellyek közt vagyon *Warsóvia*, és azon eszközök, mellyekkel az egyesült Prusszus Orosz seregek élhetnek a' város meg vételére, egyéb választatást nem engednek a' lakosoknak, hanem hogy vagy igasságos capituláció mellett által adják, vagy végső pusztulásnak tárgyává tegyék azt ki. Ő Felsége a' Prussziai király meg parantsolta nékem, hogy ezen jelentést tennem meg az Úrnak, olly véggel, hogy terjesztené azt a' lakosok eleibe; hogy sokkal hasznosabb volna rájuk nézve a' városnak további védelmezéséről lemondani, 's a' várost néhány napok alatt által adni, mint vakmerő meg átkodások által sorokat meg rosszabbítani, mellyet lehetetlen teljességgel elkerülni. Az ő Felsége seregeinek parantsolattya vagyon a' városba bé marsiroztat, a' leg szorosabb hadi fenytéket tartani, minden lakosoknak vagyonaikat és örökségeiket sértetlenül hagyni, 's élteket védelmezni. Az ő Felsége által immár mutatott példa minden kétség-től meg menti az ő Felsége ígéretének tökéletes bé tellyesitetését. Ellenben, hogyha vakmerő elmentállások által önnön magok szerentsételekké akarják magokat tenni: kötelességemnek esmérem az Úr előtt ki nyilatkoztatni, hogy mint olly eszköz e' világon, a' melly a' várost, és a' lakosoknak javait, e' két hatalmas hadi seregnek igaz bosszúállásától meg menthesse. Ez az első és végső meg kínálás, mellyben nékem ő Felsége által meg engedtetett, hogy capitulációról beszélhessék. — Annakokáért reményli ő Prussziai Felsége, hogy 24 óra alatt, t. i. hólnap reggel ilyenkor, mind ő Felsége, a' Fels. Lengyel királynak küldött különös levelére, mind ezen ál-

talam bé adatott írásra, meg határozott feleletet fogok nyerni. Vagyok minden tisztelettel s. a. t. *Schwerin.*

Orlowski Lengyel Generál erre adott válaszának rövid summája ebből áll: „Vettem az Úr levelét, 's imé válaszolok is arra. Én ugyan kormányozója vagyok a' *Warsóviai* katona őrizetnek, de a' lakosok nintsenek az én hatalmam alatt, és ha vólnának is, ők se léphetnének magoktól capitulációra, akadályokra lévén a' fő vezérnek *Kosciuskónak* vezérlése alatt lévő hadi serege a' respUBLICÁNAK, (a' melly a' város, és a' Prussziai armádia közt táborozik); következésképen, semmit sem tehetnek arról, hogy mind nékik, t. i. a' városiaknak, mind a' Prussziai armádiának ellent áll, (t. i. a' *Kosciuskó* serege) Betsülettel vagyok s. a. t. *Orlowski.*

Frantzia Ország.

A' minémű örömmel nézte ennekelötte a' *Párisi* kösség a' Revolutionalis Szék által halálra sententziáztattaknak gvilotiniroztatását, olly örömmel, sőt még nagyobb szempléli a' régtől fogva szennyes tömlötzökben kesergő ártatlan polgár társainak szabadtságba való helyheztetéseket. — Minap a' *Luxenburgi* palota alatt lévő tömlötzbe menvén *Tallien*, az ott régtől fogva ártatlannúl fogságban heverteknek ki szabadításokra, nagy sokaság követte ötet, minden lépését, 's lábnyomát áldotta, és mind ötet magát, mind a' fogságból ki bocsátattakat meg ölelvén, könnyűvel elegyes öröm közt csókolgatta. A' Párisban lévő 8000 foglyoknak fele ártatlannak lenni találtatott, mennyi bocsátatott légyen már szabadon közülök, bizonytalan, a' Conventnek végzése szerént, nyomtatásban fognak ezeknek számok és nevek ki adattatni. A' köz Jóra és Bátorságra ügyelő Commissiók által ki adatott szabados bocsátatásnak decretumával, 20 napig passus gya-

nánt élhetnek a' szabadságba helyheztek. A' köz bátorságra ügyelő Commissió múlt *Augustusnak* első napjától fogva egyébben nem foglalatokodott, hanem a' tömlötzökben ült ártatlanoknak szabadon való botsáttatásokban.

A' revolutionalis széknek mostani lágysága, és a' sok foglyoknak szabadon való botsáttatások ellen, *August.* 10 ik napján tartatott ülésben, kikáltak egynéhány tagjai a' Conventnek. *Duhem* azt mondta, hogy az áristocraták, és mértékletesek, kiket ennekelötte *Brissótistáknak* neveztek, hasznokra akarják *Robespierre* esetét fordítani; hogy néhány naptól fogva szabadon botsáttatott áristocratáknál senkit egyebet nem láthatni az útzákon; hogy az Országnek északi határától fogva egész *Párisig* tele vagynak az utak *Brissótistákkal*, 's már is vetélkedni kezdenek a' patriótákkal; és hogy az előtt harmad nappal *Párisnak* egygyik osztályában egy revolutionalis tzimert (talán a' szabadság fáját) öszve akartak az áristocraták rontani. Ellene mondott a' revolutionalis szék meg lágysáttatott alkotmányának is, azt adván okúl, hogy minekelötte az *Robespierre* által gyilkosabb lábra állittatott volna, haszonnal járt az igazságnak ösvényen, nem kellene tehát a' sokféle formalitás által annak erejét el venni, azért, hogy egy gonosz ember, egy dictátor ezen hasznos alkotmánynak határait által hágtá s. a. t. Jónak lenni találta a' Convent *Duhemnek* okoskodását, 's leg ottan azt végzette, hogy a' revolutionalis széknek új birái és esküttjei, minden további halogatás nélkül kezdjék el hivatalyoknak folytatását, 's a' Conventnek azt a' végzését tennék tselekedeteknek sinór mértékévé, mellyet eleinte vettek vala.

Múlt hólnapnak 8-dikán tartatott ülésben, fel menvén *Barrere* az óráló székbe, hathatós beszéddel adta a' Convent eleibe, hogy *Fuentarabíd*, Spanyól Országnek *Biscayában* való erős és nevezetes ki kötő helyét, a' melly alatt, a'

múlt században 8000 embert vezetett el *Berwik* hertzeg, 's még sem vehette azt meg, *Aug.* 2 ik napján rövid ostromlások után el foglalták a' patrióta seregek, holott 800 Spanyol katonák, minden magazinumjaik és munitiójok estek a' győzedelmeknek kezébe. Ekkor jelentette azt is ki, hogy a' *Dügomier* Fr. Generál kórmányára bízott seregek *August.* első napján, *Sz. Martialisnak* 15 ezer Spanyol katonák által védelmeztetett, magas köziklán épült erősségét meg vették, 's ott is két ezer Spanyólt fogtak el.

Ezen győzelem elő beszéllésének alkalmazásával, rosszul beszélt *Barreré* a' respUBLICÁNAK külső ellenségei ellen. — Az éig emelte a' Spanyolok ellen hadakozó seregeknek vitézségét; a' mellyek *Fuentarabiának*, és a' *Sz. Martialis* erősségnek el vétetése után ekként szóllottak: — *Már most*, úgymond, *oka leszen a' Conventnek a' napnyúgoti Pyrenéusi ármádiáról is emlékezni.* — Fel olvasta az ott lévő nemzeti biztosoknak leveleiket, mellyekben ekként fejezték ki, a' többek közt, magokat: „A' napnyúgoti *Pyrenéusi* ármádia, *úgymond*, nem valamely magános személynek, hanem a' respUBLICÁNAK tulajdona, egyedül hazája eránt való buzgósággal tellyes, és egy illyetén ármádia soha semmi Dictátor mellé nem fog állani, ámbár akármely nagy tálentomai és érdemei legyenek is annak „ s. a. t. — Erre azt végzette a' Convent, hogy a' napnyúgoti *Pyrenéusi* ármádia, kiváit *August.* első napján, nagy szolgálatot tett a' hazának. A' fellyebb nevezett nemzeti biztosok egy proclamátiót tétettek az el foglaltatott Spanyol tartományokban közönségessé, a' mellyben minden lopást, prédálást, és a' lakosoknak meg sértetéseket halálos büntetés alatt meg tiltották. Ellenben a' lakosoknak is meg parantsoltatott, hogy minden nállok lévő fegyvert adjanak ki, az árulásban és vevésben el vegyék a' Fr. papiros pénzt, 's fogadják el a' *Maximumot*, az az, minden portékáikat, és terméseiket

a' Fr. biztosok által meg határozatandó áron adják és vegyék.

Robespierre meg ölettetése után ismét fel vétettek azok a' Jacobinusok társaságába, a' kiket ő abból ki rekesztetett, és egy 15 személyből álló Commissió rendeltetett ki azon társaságnak salkjától való meg tisztítására. Ezen Commissióban vagyon *Dübois de Crance* és *Bourdon Léndárt* is. *Lequinio* javaslására meg fog az ifjúságnak tanitása, és a' nyomtatásbeli szabadság vizgáltatni, a' mellyeket tökéletesen el akarta *Robespierre* nyomni.

Ducos, nem régiben panaszt tett a' Convent előtt a' Nemzeti Kintstárra, és a' parantsolatoknak végre hajtására ügyelő Commissióknak tagjai ellen, hogy azok igen gorombául bánnak azokkal a' lakosokkal, a' kiknek előttök dolgok vagyon, és hogy sok másunnan *Párisba* ment embereknek nagy költséget, 's kárt okoznak hivatallyaiknak restesen való folytatása által. Ennek felette két olly dolgot nyilatkoztatott ki, mellyek a' respUBLICÁNÁK tetemes kárára, az érdemeseknek pedig nagy bosszúságára szolgálnak. — Az első ez, hogy *Robespierre* egy 19 esztendőös ifjattett az ifjúság nevelésére ügyelő Commissiónak előülőjévé; második pedig ez, hogy ugyan ő egy 16 esztendőös gyermeket 3000 livra fizetéssel, tett a' Nemzeti Kintstárra ügyelő Commissiónak tagjává. Egyszermind azt javasolta, hogy ennek tagjainak neveik és kötelességek jegyeztessenek fel, a' melly tanátsát bé vette, 's meg is határozta a' N. Gyűllés. — Egy *Párisi* magános levél azt beszéli, hogy *Seyes* abbás egy nevezetes irást adott volna bé a' Köz Jóra ügyelő Commissiónak, mellyben azt jelentette, hogy úgy kell a' revolutióról gondolkozni, mintha tsak most kezdődött volna el, és hogy annak erős fundamentomra való állitása még sok vér patakot fogna okozni.

Egy Német Országi közönséges levél azt beszéli, hogy a' Frantzia nép rá únt a' hadakozásra, és nemcsak titkos szobájában, hanem közönséges helyeken is ki nyilatkoztattya a' békesség eránt való kívánságát. Sokan minden tartózkodás nélkül meg merik mondani, hogy jövő esztendőben nem fognak hadakozni, és ha a' Convent tagjai nem akarják is, véget vetnek a' revólúciónak. Mondatik, hogy a' Conventben is nagyobb hajlandóság tapasztaltatik a' békességre, mint a' hadakozásnak további folytatására, fülökbe menvén, hogy az öszve szövetkezett fejedelmek nem akarnak mind addig velek békességre menni, valameddig az előbbi uralkodásnak formáját Frantzia Országba bé nem viszik.

Fuentarábíának el foglaltatása után való nap, Spanyól Országnek *Sz. Sebestyén* (*St. Sebastian*) nevű nevezetes kereskedő városát is el vették a' Frantziák capituláció, az az, tábori éggyezés által, nem különben *Tolosát*, Guipuscoa tartománynak fő városát. Az elsőbb követkendő pontok alatt vétetett, vagy inkább adattatott által: — 1.) A' *St. Sebastiani* városnak és várnak kormányzója adja által azokat a' Fr. republica seregeinek, mihelyt ezek ottan meg jelennek. — 2.) Az abban lévő katonai őrizet marsirozzon ki abból dob szó alatt, és lobogó zászlókkal, rakja le a' vár előtt való síkon fegyvereit, 's adja magát rabságra. — 3.) Hat fedeletlen szekerek engedtetnek az őrizet bútorjának el vitelére, azok is pedig el menetelek előtt szorossan meg vizsgáltsanak. — 4.) Adja által a' magistrátus a' városnak kúlsait. — 5.) Valamiképen az annak ki kötő helyében lévő hadakozó hajók és fregaták, úgy az azokon lévő teher is a' Fr. republicáé legyenek, ki vévén azokat, mellyekről meg mutathattya a' lakosok, hogy az ő tulajdonok. 6.) Mivel a' Párisi Conventnek végzései sérelem nélkül valóvá tették a' közönséges isteni szolgálatot, 's mivel a' napnyúgoti *Pyrenéusi* armádiánál lévő nemzeti biztosok ígéretet tettek arról,

hogy minden el foglaltatott, és ez után is el foglaltatandó Spanyol tartományokban az isteni tiszteletnek szabados folytatását előbbi szabadtágában fogják hagyni: a' Fr. vezérnek ítélete szerint minden méltán kételkedhetne a' respública törvényeinek és végzéseinek bé tellyesedéséről, hogyha leg kisebb cikkely is lenne ezen capitulációban az isteni tiszteletnek szabados folytatásáról. — 7.) A' mi a' lakosoknak magános hasznokat illető kívánságaikat illeti, azokra nézve szükség leszen nékiek a' Nemzeti Gyűléshez, és ezen ármádiánál lévő nemzeti biztosokhoz folyamodniok, el hitetvén magokkal, hogyha azok igazságosoknak lenni találtatnak, bé fognak tellyesíteni. — Így történt a' *St. Sebastiani* táborban *August. 3* dik napján 1794. élt. s. a. t. — *Moncey* Divisionalis Generál, *Lozano Urrutio* Sz. Sebestyén várának kórmányozója.

Ezen Capituláció pontyainak fel olvastatása után ezeket végzette *Barrere* javaslására a' Convent: 1.) A' napnyúgoti Pyrenéusi ármádia meg nem szűnt magát a' haza eránt érdemessé tenni. — 2.) Annak győzedelmeiről tétetett jelentések kurirok által küldetessenek meg a' többb Fr. ármádiákhoz. — 3.) A' vólt Spanyol *Cerdagnének*, avagy *Ceretaniának* (ilyen neve vagyon Catalóniában ezen Frantziák által most el vétetett tartománynak) lakosai szabaditassanak fel a' papágnak és földes uraságnak fizettetni szokott adónak terhe alól. — 4.) A' napnyúgoti *Pyrenéusi* ármádiánál lévő patrióták által haza hasznára küldetett ajándékok jegyeztessenek fel a' Convent protocolomában. — 5.) Azon esetre, hogy *Gr. de la Union* Spanyol fő vezér bé nem tellyesítendi a' *Collioure* el foglaltatásakor készült capitulációnak cikkellyeit, az az, szabadon nem fogja a' capitulált 7000 Fr. katonát botsátani, tehát eggy Spanyol katona se fogattasson el, és valahova menéndenek ennekutánna a' napnyúgoti és napkeleti Pyrenéusi ármádiák Spanyol Országban, mindenütt fogják el a' papokat és nemeseket, 's

küldjék őket zálogúl Frantzia Országba. — 6.) A' nemzeti törvények', és tracták' meg sértőinek lenni hirdettessenek ki minden nemzetek előtt a' Spanyol Generálisok. — 7.) *Dügommier* Frantzia, és *Gr. de la Union* Generálok közt végebe ment, 's e' dolgot tárgyazó levelezés Frantzia és Spanyol nyelveken nyomtattasson ki, 's minden ármádiákhoz küldettessen meg.

A' *Maas* és *Sambre* vizei mellett táborozó Fr. ármádiák is örvendettének *Robespierre* esetén, 's szerentsét kívántak a' Conventnek. A' többek közt ekként fejezik ki magokat a' Köz Jóra ügyelő Commissióhoz küldött leveleikben: „Miként lehetne a' republica katonáinak, hazájokba lejendő vissza térésekkor ki ontott véreknek megjutalmaztatására, ismét egy úrra találni? Soha sem! Nemzeti képviselők, győzdelmi bokkrétát rendeltetek a' *Maasi* és *Sambrei* ármádiáknak; méltók vagytok ti azon polgári koronára, mellyet *Jul.* 27-dik napján valósággal meg érdemlettetek.

A' múlt hólnapnak 10-dikén Párisban tartott nagy innepnek alkalmatosságával, ki vóltak függesztetve a' Spanyoloktól nyerettetett zászlók, és külömbkülömbféle nyomtatott írások adattak ki a' Fr. ármádiáknak győzdelmeiről. Az előbbi kormányozásnak, foederalismusnak, és öszve esküvéseknek tzimerei egy rakás fára rakattatván fel, meg égettettek a' meg sebesitetett katonák által.

Polverel és *Santhonax*, Sz. Domonkos szigetének küldöttyei bé menvén minap a' Jacobinusok gyűllésébe, egészlen meg tisztították magokat az ellenek tett vádaktól. Az Amérikai szigetek, így szóllott *Santhonax*, árulás által estek az ellenségnek kezébe.

Török Birodalom.

Ancyrából, Natoliának szép, és a' leg jobb kamellót készítéséről igen nevezetes városából az

a' szomorú hir jutott *Konstantzinápolyba*, hogy a nevezett város és Erdrum közt, három népes városok, u. m. *Tschogram*, *Amassia*, és *Engtim* süllesztettek el *Jul.* 3 dik napján, a' föld indulás által. Az elsőben 5000, a' másodikban tsak nem 6000, a' harmadikban pedig 3000 házak voltak. Száz ezer embernél több nyelettegett, 's temettegett el a' föld által, a' nevezett városokban, és azoknak környékein feküdt faukban. Nem kevés félelmet okozott ez a' szomorú történet *Konstantzinápolynak* lakosaiban, tartván ök is az ottan gyakorta tapasztaltatott föld indulásnak szomorú következéseitől.

Magyar Ország.

Szigeth Máramaros Vármegyében 21 ik Aug. 1794. A' *Tisza* mellyéki újságok ezek: A' drágaság elég nagy, mivel mostani *Debreczeni* Vásárkor a' szép búzának köble 6 vonás forint vólt, a' zabnak és árpának 4 vonás forint. — Szatthmáron, Szigeten, N. Károlyban, és Újlakon is igen egy formán van az életnek az árra. Hogy igen nagy szükség vólna, nem mondhatni, az all földön van tavalyi élet, tsak éppen az idei termés szük lévén, a' vermes életben pedig sok kárt tévén a' zsusok, magnak való gabonáért jött a' *Tisza* mellyékére nyomtatni. — A' széna sokkal szükebb, ahozképest a' marha is óltsóbb. Miólta az essök meg indultak *Augustusnak* elein, a' tengeri, avagy török búza szembe tűnő módon szépült, a' szántás meg mozdult, az élet árra pedig alább szállott. A' nagy szárazság miatt sok tók, 's motsáros helyek meg égtek. *Beregh* Vármegyében a' *Dercezi* tót meg nem lehetett óltani, mellynek hossza tsak nem hét mélföld, az elégett helyen, két ember magasságra is le lehet dugni a' hamúban a' rúdat. — *Máramarosban* is *Remete* és *Tetső* közt ilyen forma, de kissebb tó gyúlt meg, és még most is ég.

Szathmár Vármegyében *Meggyes* és *Kocsord* közt igen gonosz zshiványok laknak, kik nemtsák éjjel, hanem nappal is meg motozzák az útasok kereskedők szekereiknek hátúllját, és a' mit könnyűszerrel el vehetnek, ott nem hagyják. A' Fő Notárius *Gáspár Pál* Úr kotsija bakjáról, fényes nappal a' menetel közben, szedtek le mindent *Julius* elein, 's már olly szemérmetlenekké lettek, hogy mikor megy a' szekér, 's rajta beszélgetésben vagynak az útasok, hátúlról a' köteleket fel vágják, 's a' mit lehet, le szednek. — Több mint hat példa esett efféle azon a' vidéken, ez idén. Már 1785-ben lehettek ezek a' kereskedők, mert az ott meg állott szekerekről az egész zsák búzát le húzták. Kár, hogy az illyenek ki nem kerestetnek, melly tsalvetés által könnyen meg lehetne, mellyet a' ki tselohedné, meg érdemlené a' diurnumot.

A' Magyar nyelv mívelő Erdélyi Társaságnak nagy érdemű Titoknokja *Aranyka György* úr *Debreczenben* járt a' *Lörinczi* szabadságkor, és minekutánna annak tagjai Erdélyben gyűlést tartottak volna, a' *Debreczenbe* fel gyűlt papi rendeket is és világiakat, rész szerént személlyesen, rész szerént levelével a' Társaságba hívta. — Isten segittse ez illy haza javát dolgozó igyekezetet!

* * *

Hír-adás.

Minthogy Nemes Szabad Kir. *Debreczen* várossa patikája licitációjának e' folyó hólnapnak 14-dik napjára rendelt terminussa késötskén hirdettetvén ki, el nem adódhatott, ismét e' folyó esztendőben *October*' 6 dik napján közönséges licitációra fog botsáttatni és el adattatni illy conditiókkal:

Először: Az említett Patika a' belső piatzon a' város közepén alkalmas és jó készületű háznál vagyon, melly ház, ha úgy tetszik, a' patikával égyütt a' betsű szerént való árron által adatik a' vevőnek, és ha senki nem lessz olyan a' ki az egész árrát egyzerre le tehetné, a' Nemes Város nem lessz idegen attól is, hogy a' vevővel égyességre mennyen az eránt, hogy részenként fizetődjön a' ház árra.

Másodszor: Ha valaki tsak a' patikát akarja meg venni, ezen esetben a' ház által adódik a' vevőnek árendába, az orvosságok árráról pedig, ha a' vevő egyzerre meg nem fizetheti, hasonlóúl égyességre fog lépni a' N. város, mikor és mennyi időre szállitódjon le részenként az egész summa.

Azért a' kiknek meg vevő szándékjok lenne, a' fellyebb irt napon azon Kir. városban megjelenvén, magokat a' helybeli Magistrátusnál jeleníteni ne terheltessenek. *Signat. Debreczini in Senatu 23-a August. 1794.*

* * *

A' 20 ik *Kurirnak* 296-ik lapján, a' 9 ik sorban, nem minden, hanem tsak néhány nyomtatványokban XIV *Lajos* helyett XVI *Lajos* vagyon nyomtatva, tehát nem ezt, hanem az elsőbbet kell érteni. — A' 301-ik lapon az 5 ik sorban, néhány nyomtatványokban ki van ez a' szótska hagyatva *sem*. Tehát azt is így kell olvasni: *Hogy még most sem kezdettek a' Prusszusok s. a. t.*